

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 32180/2023
14.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Штефанија Пацек адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Грче адвокат из ..., ВВ и ГГ обоје из ..., чији је пуномоћник Глигорије Тодорић адвокат из ..., ради утврђења права својине и стицања у брачној заједници, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1560/23 од 13.07.2023. године, у седници одржаној 14.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1560/23 од 13.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 30361/2021 од 17.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је примарни противтужбени захтев туженог којим је тражено да се утврди да је тужени по правном основу брачне сутековине стекао право својине на стану број .. површине 27м² у згради број .. на улазу број .., саграђеној на парцели .. КО Нови Сад 2, на адреси ... у Новом Саду, уписаној у лист непокретности .. КО Нови Сад са ½ дела, и да се обавезе тужилца да призна и трпи да се тужени упише у јавне књиге на основу ове пресуде без њеног претходног одобрења и сагласности, као сувласник у ½ дела. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални противтужбени захтев којим је тужени тражио да се тужилца обавезе да му исплати тржишну вредност ½ дела непокретности уписане у лист непокретности .. КО Нови Сад 2, парцела број .., зграда број .., улаз .., стан .. површине 27м² на адреси ... у Новом Саду. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име накнаде трошкова парничног поступка по противтужби исплати тужилци износ од 78.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени ББ и тужена ВВ да на име накнаде трошкова парничног поступка по тужби солидарно исплате тужилци износ од 623.429,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1560/23 од 13.07.2023. године, ставом првим изреке, жалба туженог ББ је делимично усвојена и делимично одбијена,

а пресуда Основног суда у Новом Саду П 30361/2021 од 17.01.2023. године преиначена тако што је утврђено да је тужени по правном основу брачне сутековине са тужиљом стекао право својине на стану .. површине 27м² у згради број .. на улазу број .., саграђеној на парцели број ... КО Нови Сад 2, на адреси ... у Новом Саду, уписана у лист непокретности .. КО Нови Сад са 1/10 делова, и тужиља обавезана да трпи да се тужени ББ упише у јавне књиге као власник у 1/10 делова по основу ове пресуде, док су парнични трошкови из става 3. изреке снижени на 36.600,00 динара а из става четвртог на износ од 25.579,00 динара, а у преосталом побијаном непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог ББ за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је преиначена првостепена пресуда, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужиљина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се, под условима из члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, тај правни лек може изјавити. Нису основани наводи ревидента да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП. Другостепени суд није изменио утврђено чињенично стање, већ је исту чињеницу - да је део продајне цене спорног стана, исплаћен из заједничких средстава тужиље и туженог ББ у износу од 4.321,40 евра, делимично надокнађен враћеним средствима плаћеног пореза на додату вредности и утрошен за потребе заједнице живота, другачије ценио приликом одлучивања о постојању и обиму доприноса туженог у стицању предметног стана.

Према утврђеном чињеничном стању, брак тужиље и туженог ББ, закључен 27.04.1985. године, разведен је правноснажном пресудом П2 2628/13 од 29.01.2024. године. Тужиља као давалац издржавања и њена мајка као прималац издржавања закључиле су 18.05.2005. године уговор о доживотном издржавању којим су правно уредиле већ постојећи однос издржавања. Прималац издржавања је тим уговором располагала својим сувласничким уделом од ½ идеална дела на кући у Улици ... број .. у Тужени је био на услузи тужиљиној мајци само када је тужиља, због обавеза на послу, била спречена да се брине о њој и то само да би јој донео намирнице из продвнице које је она купила, и по потреби је возио колима до лекара, за шта му је плаћен утрошак горива. Кућа у ... продата је током 2007. године по цени од 42.000 евра. Свој део остварене цене у износу од 21.000 евра мајка тужиље је дала својој ћерки, а од тетке (мајчине сестре) тужиља је због свог ангажовања око продаје куће добила још 500 евра. Однос странака и тужиљине мајке се није променио након продаје предмета уговора о доживотном издржавању. Оне су наставиле да се заједно о њој брину све до њене смрти, током 2013. године. Тужиља је уговором о купопродаји од 10.10.2008. године купила стан у изградњи у Улици ... број .. у Новом Саду, по уговореној цени са урачунатим порезом на додату вредност од 26.083,00 евра, и истог дана исплатила је

део цене у износу од 20.250 евра. Анексом уговора од 23.12.2008. године одређена је коначна површина купљеног стана и његова цена смањена на 25.821,40 евра. Продајна цена стана исплаћена је новцем који је тужилца добила од мајке, а остатак цене у износу од 4.528,40 евра исплаћен је из заједничких средстава странака. Пореска управа је, на тужилин захтев, решењем од 16.04.2009. године одобрила рефундацију плаћеног пореза на додату вредност у износу од 156.337,00 динара и тај износ је враћен у „кућни буџет“ странака, и утрошен за заједничке потребе. Тужилца је у катастру непокретности уписана као власница предметног стана, који је од предаје у посед издаван у закуп, а наплаћена закупнина коришћена за потребе заједнице живота странака. Обе странке су током трајања брака биле запослене, а тужилца је радила и послове ван радног места (спремала по кућама).

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је цена спорног стана делом исплаћена из новчаних средстава које је тужилца добила на поклон од своје мајке након продаје куће у износу од 21.000 евра, као израз захвалности јер је једина од троје деце прихватила да се брине о њој, а део у износу од 4.321,40 евра из заједничких средстава странака који је надокнађен новцем оствареним на име повраћаја плаћеног пореза на додату вредност. Из тих разлога, применом чланова 170, 171. став 1, 177, 178. и 180. став 1. Породичног закона, првостепени суд је одбио први и други (евентуални) противтужбени захтев налазећи да основ стицања новчаног износа од 21.000 евра није уговор о доживотном издржавању, који је престао продајом сувласничког удела примаоца издржавања на предмету тог уговора, већ поклон који је учињен искључиво тужилци а не и туженом, док је део цене спорног стана који је исплаћен из заједничких средстава враћен из повраћаја пореза на додату вредност и наплатом закупнине.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу којим је одлучено о првом (стварноправном) захтеву туженог. По становишту тог суда, спорни стан није купљен само од новчаних средстава која чине посебну имовину тужилце, већ и од новчаних средстава коју чине заједничку имовину странака, у чијем стицању су оне учествовале подједнако, због чега је на основу односа тих вредности утврђено право сусвојине туженог на стану са уделом од $\frac{1}{10}$ идеалних делова.

По оцени Врховног суда, у овом спору другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 168. став 2. Породичног закона прописано је да имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине, односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права представља његову посебну имовину. Према члану 171. став 1. тог закона, заједничка имовина супружника је имовина коју су они стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, за коју сагласно члану 180. став 2. истог закона важи претпоставка о њиховим једнаким уделима.

У конкретном случају, спорни стан стечен је у току заједнице живота странака у браку, уговором о купопродаји који је тужилца закључила 10.10.2008. године, измењеним у погледу површине стана и продајне цене анексом уговора од 23.12.2008. године. Уговорена цена је делом исплаћена из посебне имовине тужилце - новчаних

средстава која је током брака добила на поклон од своје мајке, након продаје њене имовине, а делом из заједничких средстава странака стечених њиховим радом у току трајања брачне заједнице.

Следствено изложеном, предметни стан није посебна имовина тужиље у смислу члана 168. став 2. Породичног закона, већ представља њихову заједничку имовину из члана 171. став 1. тог закона. Притом се новчана средства која је тужиља добила на поклон и уложила у куповину стана рачунају као њен допринос у стицању, а новчана средства која су искоришћена за исплату остатка цене су њихова заједничка имовина у чијем стицању су обе странке учествовале са једнаким уделима и тако стечену имовину уложили у куповину спорног стана. На основу односа вредности посебне имовине тужиље и вредности заједничке имовине странака уложених у куповину стана који је предмет спора, другостепени суд је правилно извршио његову деобу из члана 177. Породичног закона и утврдио сувласнички удео туженог у $\frac{1}{10}$ идеалних делова.

Из наведени разлога, по оцени ревизијског суда, нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права. На другачији статус спорне имовине нема утицаја чињеница да је део новчаних средстава стечених у браку и утрошених за куповину стана надокнађен повраћајем плаћеног пореза на додату вредност, односно закупнином од издавања стана, будући да су и та средства искоришћена за потребе заједнице живота странака.

Стога је, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић